

LATVIJAS REPUBLIKA
SIA Lazdiņas privātā vidusskola "Punktiņš"

J. Asara ielā 12, Jelgavā, LV - 3001, reģ. nr. 51702002891, tālr./fakss 63023718,
e-pasts: info@punktins.lv, www.punktins.lv

APSTIPRINĀTS ar "Lazdiņas privātās
pamatskolas "Punktiņš""direktores
03.07.2019. rīkojumu Nr.SK-19-07-/1

KĀRTĪBA
Jelgavā

03.07.2019., Jelgavā

Nr.3-24/2019-1

**RĪCĪBAS KĀRTĪBA, JA TIEK KONSTATĒTA FIZISKA VAI
EMOCIONĀLA VARDARBĪBA PRET IZGLĪTOJAMO**

*Izstrādāta saskaņā ar Ministru kabineta
2009.gada 24.novembra noteikumu Nr.1338
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu*

1. Vispārējie noteikumi:

- 1.1. Lazdiņas privātās pamatskolas "Punktiņš" (turpmāk-Skola) rīcības kārtība (turpmāk – kārtība) nosaka vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo. Kārtības mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
- 1.2. Noteikumi paredz:
 - 1.2.1. kā tiek risināti konflikti starp izglītojamajiem;
 - 1.2.2. kā tiek risināti konflikti starp izglītojamo un Skolas darbinieku;
 - 1.2.3. direktora un darbinieku rīcību, ja Skolas darbinieks ir pieļāvis fizisku un emocionālu vardarbību pret izglītojamo;
 - 1.2.4. direktora un darbinieka rīcību, ja ir saņemta informācija vai ir aizdomas par fizisku, emocionālu, seksuālu vardarbību vai vecāku nolaidību izglītojamā ģimenē;
 - 1.2.5. direktora un darbinieka rīcību, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē Skolu;
 - 1.2.6. direktora un darbinieku rīcību, ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai vai citu personu drošībai.

- 1.3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamām bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo.
- 1.4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie skolas direktores.
- 1.5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
- 1.6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
- 1.7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

2. Konflikti starp izglītojamajiem

- 2.1. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
- 2.2. Pedagoģs pārtrauc konfliktu un nodrošina drošu vidi izglītojamajiem, nepieciešamības gadījumā tiek sniegta medicīniskā palīdzība;
- 2.3. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis konfliktu starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai izglītības iestādes vadītājam par konstatēto konflikta situāciju;
- 2.4. Izvērtējot situāciju, klases audzinātājs vai vadītājs emailā vai telefoniski informē par situāciju izglītojamā vecākus vai tiekas klātienē;
- 2.5. Izvērtējot konfliktsituāciju, izglītības iestādes vadītājs var lūgt izglītojamā vecākus ar izglītojamo konkrētajā dienā veikt audzinošas pārrunas vai izmantot skolas psihologa palīdzību;
- 2.6. Ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk izglītības iestādes vadītājam lemjot par skolas psihologa piesaisti situācijas risināšanai;
- 2.7. Pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt;
- 2.8. Ja izglītojamā vecāki atsakās risināt konfliktsituāciju, ignorē klases audzinātāju un skolas administrāciju, vai arī izglītojamā uzvedība neuzlabojas, vai pat pasliktinās, un skolas direktore neredz turpmākās sadarbības iespējas, direktore vai vecāki var lauzt apmācības līgumu.

3. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

- 3.1. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:
- 3.2. Pedagoģs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;
- 3.3. Izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas izglītības iestādes telpās;
- 3.4. Izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina psihologu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

4. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

- 4.1. Izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;
- 4.2. Ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:
 - 4.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;
 - 4.2.2. izglītības iestāde pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;
 - 4.2.3. izglītības iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagoga pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;
 - 4.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku. Pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;
 - 4.2.5. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

5. Skolas rīcība, ja tiek konstatēta vardarbība pret izglītojamo

5.1. Skolēna rīcība:

- nekavējoties ziņot jebkuram pieaugušajam cilvēkam skolā: klases audzinātājam, skolotājām, skolas vadībai vai tehniskajam darbiniekam.

5.2. Mācību priekšmeta skolotāja rīcība:

- izvērtē situāciju, apstākļu noskaidrošana;
- saruna ar izglītojamo;
- ziņojums klases audzinātājam, atsevišķos gadījumos skolas administrācijai.

5.3. **Klases audzinātājs** darbā ar klasi vai skolēnu individuāli vardarbības novēršanā veic šādas darbības:

- saruna ar izglītojamo;
- lietas apstākļu noskaidrošana, problēmas definēšana;
- skolēna paskaidrojums;
- vienošanās ar skolēnu;
- vecāku informēšana par notikušo situāciju;
- ja situācija ir nopietna, tad uz skolu tiek izsaukti vecāki.
- antisociālas uzvedības riska, morāles normu, likuma normu izskaidrošana,
- sarunās ar vecākiem raksta protokolu, kopīgi veicamo uzdevumu plāna izstrāde,
- sniegt pirmo medicīnisko palīdzību;
- izvērtēt nepieciešamību neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanai,
- audzināšanas stundā sniegt izskaidrojošu informāciju par medicīniska rakstura sekām vardarbībā iesaistītajiem izglītojamajiem,

5.4. **Psihologa** rīcība:

- psiholoģiskais vardarbības situācijas izvērtējums pēc skolas direktores pieprasījuma;
- izveido plānu psihoemocionālam atbalstam vardarbības situācijā iesaistītajiem vardarbības samazināšanā;
- citu speciālistu (ģimenes ārsta, psihiatra, neirologa u.c.) ieteikšana darbā ar vardarbības situācijā iesaistītajiem pēc nepieciešamības.

5.5. **Administrācijas** rīcība:

- saruna ar vardarbībā iesaistītajiem skolēniem, to vecākiem, skolotājiem vai skolas darbiniekiem;
- iepazīšanās ar lietas apstākļiem;
- sarunas protokols;

5.6. **Nepieciešamības gadījumā vēršanās pie citām bērnu tiesību pārstāvošām instancēm.**

Direktore

L.Ozola